

Osobní fond PhDr. Karla Pekárka v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně

*Personal Collection of PhDr Karel Pekárek in the Museum of South East
Moravia in Zlín*

Ondřej Machálek

Abstract:

In 1967, the Museum of South East Moravia in Zlín acquired the estate of a historian and ethnographer PhDr. Karel Pekárek (1911 – 1966). The aim of this article is, while cataloguing the estate, to introduce the personality of the originator, the contents of the collection as well as to indicate its usability for research and publishing activities. Karel Pekárek, born in Dolní Ves near Fryšták, was originally a teacher and later the author of very well regarded Old Zlín Tales. Having finished studies of ethnography and folkloristics at the Faculty of Arts of Charles University in Prague, he began, from 1951, to collect material for a historically-ethnographic monograph Gottwaldov-Zlín, the aim of which was to describe the transformation of this rural town into an industrial centre. Thematically widely conceived work was to offer four basic chapters: the countryside and its characteristics – settlement and inhabitants, material culture of the inhabitants, social culture of the inhabitants and spiritual culture of the inhabitants. The main contents of the personal estate is material for the above mentioned single chapters of the monograph, which remained unfinished, because of the untimely death of its author. This study draws attention to those parts that might have potential for research. These are, above all, transcripts of interviews with the contemporary witnesses, data from informers and drafts of unpublished works. The most detailed are the chapters on business, handicrafts and trade in old Zlín (shoemaking and pearl button making) and some topics pertaining to social culture. Of no less importance are a multitude of topics containing interviews with contemporaries from Zlín and Fryšták, as well as a survey among pupils, which documented various manuscript records of local tales, superstitious stories, sayings, proverbs, local customs and games. An important part of this collection are photographic and pictorial documents, especially a collection of quality photographs by Jan Lukáš (1920 – 1984), which show the near surroundings of Jasenná between 1920s and 1950s.

Keywords:

Karel Pekárek, Zlín, Fryšták, personal collection, estate, archive documents, monograph, contemporary witnesses

Úvod. Vývoj a způsob uspořádání fondu

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně (dále MJVM) získalo v roce 1967 pozůstalost historika a etnografa PhDr. Karla Pekárka. Cílem tohoto článku je u příležitosti katalogizace fondu představit osobnost původce, obsah fondu a naznačit jeho využitelnost pro badatelskou a publikační práci.

Po převzetí byla pozůstalost zaevidována pod přírůstkovým číslem 153/67, materiál byl zhruba tematicky roztržděn a uložen do 34 archivních krabic. V roce 1977 k ní byl dodatečně připojen další materiál zaevidovaný pod př. č. 539/77. Celý tento soubor byl zhruba tematicky roztržděn, uložen do archivních krabic a byly vytvořeny seznamy jeho obsahu. K tomuto fondu byla ještě připojena kolekce fotografií především od fotografa Jana Lukáše z Jasenné, zakoupená od rodiny K. Pekárka v roce 1979 a zaevidovaná pod přírůstkovým číslem 361/79/1-92. Od vlastního fondu byla oddělena knihovna Karla Pekárka, která se stala součástí knihovny MJVM. V první polovině 90. let 20. století zpracoval další část materiálů uložených v dřevěné registratuře pracovník muzea PhDr. Jaroslav Wicherek, CSc.

V roce 2008–2009 přistoupil PhDr. Karel Pavlišťík, CSc., k dalšímu rozřídění tohoto materiálu. Byl uložen v tematických skupinách do 37 archivních krabic a desek s fotografiemi. Seznamy pro orientaci ve fondu opatřil věcných rejstříkem. Díky jeho práci, na kterou nyní navazuje autor článku, se s fondem pracovalo daleko lépe, než by tomu bylo v případě práce s materiálem zcela surovým a nezpracovaným.¹

Život a dílo Karla Pekárka

Pro zpracování fondu a pochopení souvislostí okolo jeho vzniku bylo podstatné nejdříve shromáždit základní fakta o jeho původu.

Karel Pekárek se narodil 12. září 1911 v Dolní Vsi, dnes součást Fryštáku (obr. 1) (Matrika Fryšták, Kniha narození Dolní Ves, sv. V, roč. 1911, s. 9, č. 31). Jeho otec Josef Pekárek (* 9. října 1877) pracoval jako soustružník a dýmkař. Byl i dobrý řezbář. Jeho rodina měla kořeny v Kotvrdovicích (okres Blansko), kde se narodil. Sčítací operáty z roku 1910 jej evidují jako majitele domu v Dolní Vsi v části zvané Vylanty (číslo popisné 44, číslo orientační 47). Před první světovou válkou mělo jeho dýmkařské zboží odbyť i v zahraničí, dokonce i v zámoří. Zaměstnával tři dělníky a dva učně. Pro obživu rodiny měl význam ještě pacht blíže nespecifikovaného polního hospodářství. Hned v prvním roce války byl však odveden na ruskou frontu a už od září 1914 se stal nezvěstným. Matka Anežka, za svobodna Sadilová (* 27. dubna 1876), byla dcerou Pavla Sadily, sedláře z Dolní Vsi čp. 76.²

Ještě před vypuknutím 1. světové války zakoupil Josef Pekárek dům na fryštáckém náměstí (dnes náměstí Míru čp. 12), ale dnešní velkorysou funkcionalistickou podobu mu dali až v roce 1940 jeho synové, nejstarší Josef (* 1889) a Eduard (* 1905) (obr. 2, 3). K sourozencům Pekárkovým patřila ještě sestra Ludmila (* 1903) a nejmladší bratr Karel. Eduard Pekárek založil na jaře roku 1929 významnou továrnu na kancelářský nábytek, jejíž dílny byly v zadním traktu zmíněného domu. Josef Pekárek zde vedl obchod s koloniálním zbožím (JADRNÍČEK 1947, 286–287).

Po maturitě na učitelském ústavu v Příboře působil Karel Pekárek jako učitel na školách v Držkové (obr. 4), Lukově, Zádveřicích, Fryštáku, Holešově a ve Zlíně. S přerušením v podobě vojenské prezenční služby v roce 1932. V této době začal postupně uveřejňovat drobné etnografické práce v denním tisku. Stal se členem Syndikátu československých spisovatelů, protože se již organizačně podílel na národopisných akcích a věnoval se přednáškové činnosti. Výsledkem jeho rozsáhlé národopisné činnosti ještě jako učitele byla kniha *Starozlínské pověsti a lidové povídky*, která poprvé vyšla v roce 1942 (obr. 5a, 5b).³ Dílo bylo velmi příznivě přijato jak v široké, tak i v odborné veřejnosti. Za všechny uvedme například recenzi Františka Trávníčka, která oceňovala autorovu preciznost: „Pro tuto přesnost je Pekárkova sbírka neocenitelným pramenem odborného jazykového poznání a náleží k nejlepším dialektologickým pracím.“ (TRÁVNÍČEK 1945, 141). Pohádku *O Janíčkovi* v roce 1961 publikoval Jaromír Jech v knižní edici *Volksmärchen. Internationale Reihe* ve výboru *Tschechische Volksmärchen*.⁴

Úspěch Pekárka utvrdil v rozhodnutí věnovat se etnografii a folkloristice odborně, ale možnost studia se před ním otevřela až po válce se znovuotevřením vysokých škol. Své vzdělání uzavřel v roce 1950, když obhájil na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy dizertační práci na téma *Staroslovanské prvky v rodinném zvykosloví valaš-*

Obr. 1: Fotografie Karla Pekárka z rodinného hrobu, foto autor, 2019. |

ské vesnice (PEKÁREK 1950, 212). Tato práce vycházela z jeho terénních výzkumů a materiálu, který získal především za učitelování v Jasenné. Kromě této práce je v bibliografiích autora připomínána stať věnovaná osobnosti zlínského novináře a kritika Hynka Babičky (PEKÁREK 1941, 46–48) a odborná studie věnovaná úvodovým hostinám otiskovaná v časopise Dolina Urgatina (PEKÁREK 1951, 68–70). Další krátké texty uveřejňoval jako novinové články v různých listech. Z toho důvodu je prozatím obtížné sestavit autorovu kompletní bibliografii.⁵

V roce 1951 se oženil se Zdeňkou Tomáškovou ze Slavkova pod Hostýnem. Svatba se uskutečnila 3. února 1951 v Bystřici pod Hostýnem (Matrika Fryšták, Kniha narození Dolní Ves, sv. V, roč. 1911, s. 9, č. 31). Patrně kvůli lepšímu pracovnímu uplatnění si jako své místo hlavního působení vybral Prahu, kde bydlel i s rodinou přímo na Václavském náměstí čp. 53. V Praze se věnoval etnografii a literatuře jako svobodnému povolání. Jaké činnosti konkrétně v hlavním městě vykonával, o tom osobní fond mlčí, proto budou předmětem dalšího výzkumu. Uvádí se, že byl členem komise vědeckých pracovníků Československé akademie věd a spolupracoval s Československým rozhlasem. Současně ale většina jeho vědeckých zájmů stále pevně vězela v rodném regionu, proto poměrně často pobýval ve Fryštáku. Věnoval se zde terénnímu výzkumu a organizoval svou publikační práci.

Protože z odborné pozůstalosti lze těžko charakterizovat povahu člověka, byla lidská stránka osobnosti Karla Pekárka tématem rozhovoru s PhDr. Česlavem Zapletalem, emeritním kronikářem města Fryštáku.⁶ Ten jej charakterizoval jako povahu snivou. „Často chodil městem zamyšlen, ale když ho někdo oslovil, brzy věděl, s kým mluví, a živě se s ním pustil do řeči. Měl neobyčejně široký záběr a přehled. Byl výbor-

Zveme Vás na výstavu nábytku fy **Eduard Pekárek**

továrna na nábytek

ve Fryštáku u Zlína

Telefon č. 8

SAMI VYRÁBÍME - SAMI PRODÁVÁME

Vystavujeme:
 ložnice, kuchyně, obývací pokoje, jídelny,
 dětské pokoje, restaurační zařízení
 a speciálně vyrábíme kancelářský nábytek

18 let podnikání - 18 let zkušeností

Obr. 2: Reklama na podnik Eduarda Pekárka na zadní straně Kytice vzpomínek na okraj druhé padesátky Československé strany národně socialistické 1897–1947, 1947.

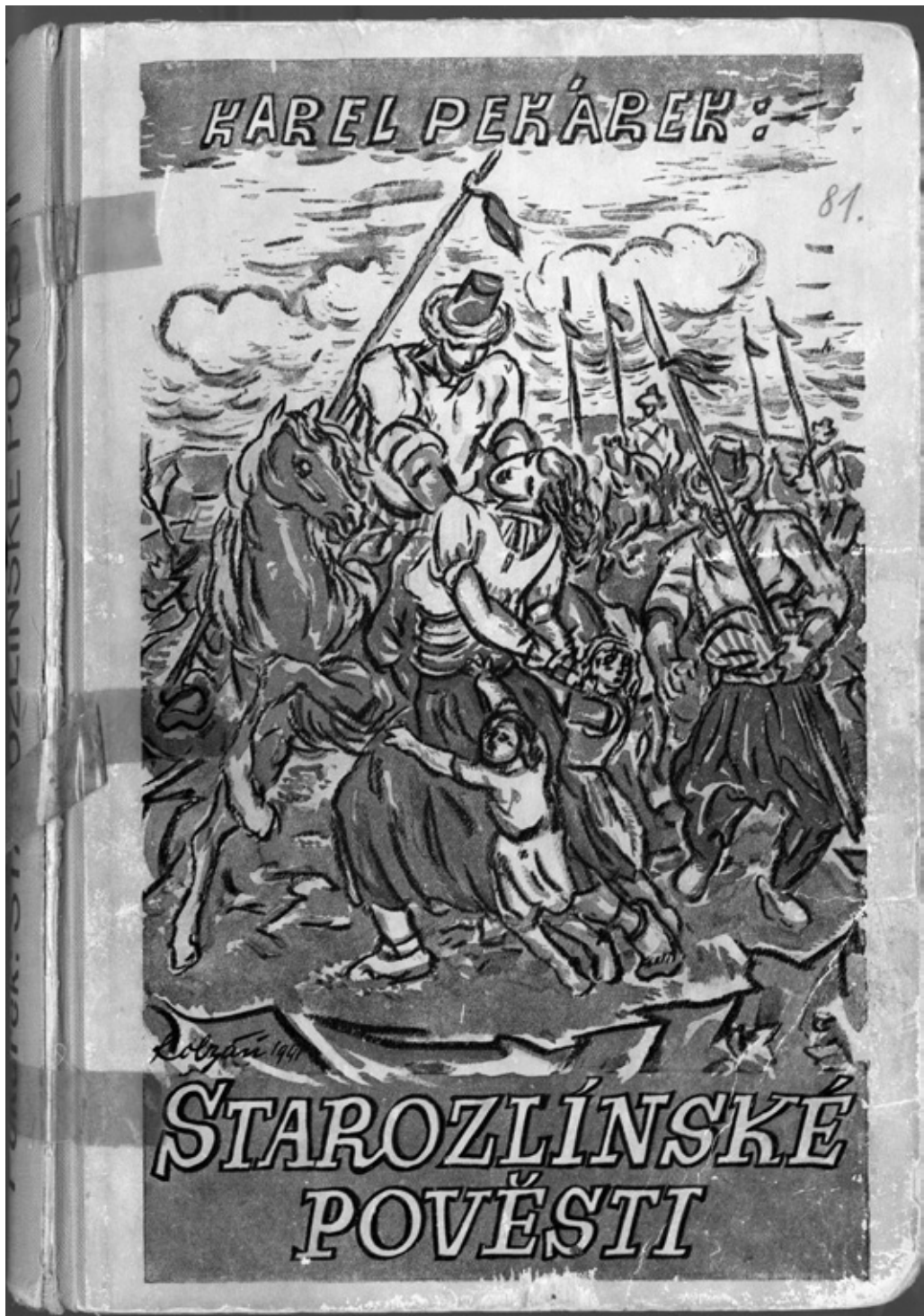

Obr. 3: Dům rodiny Pekárkových ve Fryštáku (náměstí Míru čp. 12), foto autor, 2019.

Obr. 4: III. třída v Držkové v roce 1930–1931 s třídním uč. Karlem Pekárkem, SOkA Zlín, NšK Držková, inv. č. 147 – Školní kronika, foto autor, 2019.

Obr. 5a: Obálka prvního vydání Starozlínských pověstí s ilustrací Jana Kobzáně. |

KAREL PEKÁREK

STAROZLÍNSKÉ POVĚSTI

a lidové povídky

Ilustroval akad. malíř

JAN KOBZÁŇ

Karel Pekárek
Jlín v prosinci 1944.

Kostar 550. výročí povýšení Zlína na město
věnuje - pro největší ovoku starého Zlína
NAKLADATEL BOHUMIL SIEGEL ZLÍN

Jlín 28. října 1947

Boh. Siegel

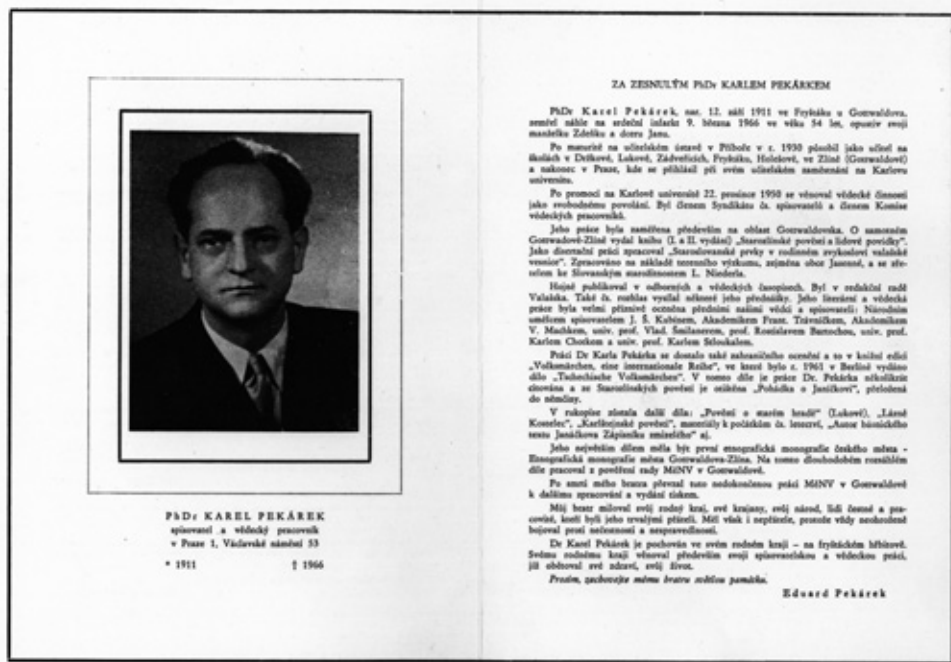
Obr. 5b: Úvodní strana prvního vydání Starozlínských pověstí s věnováním nakladatele a podpisem autora.

ný recitátor, zpěvák, velmi sdílný, měl rád společnost. Opravdový typ elegantního univerzitního profesora.“ Č. Zapletal vzpomíná také na Pekárkův pracovní a denní režim. „Dopoledne pracoval, z okna do náměstí, které měl otevřené, bylo slyšet klapot psacího stroje (doslova řečeno „křápal do psacího stroje“).“ Tento detail si dr. Zapletal vybavuje velmi dobře, protože si před jeho domem v dětství často hráli. „Po obědě obvykle chodil na procházku – buď jenom po městě, nebo i dále do okolí (na Skalku, na Ondřejovsko nebo U Lindače). Večer zašel na besedy, ať již do Hrubé hospody nebo k Žákům.“ Dr. Zapletal se také domnívá, že výrazně inspiroval některé tehdejší fryštácké učitele, například Jaroslava Kubáta. Stejně tak podle něj ovlivnil i divadelní ochotníky z Fryštáku, kterým zprostředkoval kontakty na pražské divadelní scény. O přátelství s K. Pekárkem, se kterým jej spojoval zájem ve sběru pověstí, vypráví lukovský učitel Rudolf Matouš v předmluvě svých Lukovských pověstí (kapitola Jak jsem sbíral pověsti).

Nadměrné pracovní nasazení přinášelo K. Pekárkovi častá zdravotní omezení a oslabovalo jeho celkové zdraví. Osudovým úderem, kterému podlehl, byl srdeční infarkt, který jej postihl 9. března 1966 ve Fryštáku při večerní cestě domů. Pohřeb se konal 13. března (obr. 6). Místo jeho posledního odpočinku dnes najdeme na fryštáckém hřbitově, kam bylo tělo uloženo do rodinného hrobu (obr. 7) (Matrika Fryšták, Kniha úmrtí Fryšták, sv. 1, roč. 1966, 165 č. 6).

V roce 2011 jmenovalo město Fryšták Dr. Karla Pekárka u příležitosti stého výročí narození čestným občanem. Slavnostního vzpomínkového setkání, které proběhlo 9. září téhož roku na místní radnici, se zúčastnila také jeho dcera Mgr. Jana Formanová.⁷(obr. 8.)

Obr. 6: Parte. |

Obr. 7: Hrob rodiny Pekárkovy na fryštáckém hřbitově, foto autor, 2019. |

Zastupitelstvo města Fryštáku

jmenuje svého rodáka
spisovatele, etnografa a pedagoga
PhDr. KARLA PEKÁRKA (1911 – 1966)
ČESTNÝM OBČANEM MĚSTA

Ve Fryštáku
9. září 2011

Mgr. Lubomír Doležel
starosta města

Obr. 8: Diplom o jmenování Karla Pekárka čestným občanem města Fryštáku, 2011. |

Charakteristika osobního fondu Karla Pekárka a způsob jeho uspořádání

Osobní fond⁸ se z velké části skládá z různých pramenných materiálů tak, jak vznikaly během badatelské, vědecké a publikační činnosti Karla Pekárka především na široce koncipované historicko-etnografické monografii Gottwaldov-Zlín. Z toho důvodu fond zahrnuje různé pracovní poznámky (psané na větší či menší papírky formátu A5 až A7): excerpta studovaného materiálu archivní povahy, literatury a novin, náčrtý pouze některých kapitol a statí, obsahové struktury, sylabu díla a makety uvedené monografie. Studijně je možné nejlépe využít tu část materiálu, která byla přepsána na stroji. Jedná se o nejrůznější zápisy z besed s pamětníky, zprávy od informátorů a koncepty nepublikovaných prací. Některá zamýšlená témata se ani do fáze strojopisu nedostaly a zůstaly v podobě excerpt.

Až na pár výjimek fond neobsahuje osobní, soukromé a rodinné záležitosti.

Při zpracování fondu působilo největší potíže autorovo značení materiálů. Strojopisy obsahují složitý a nepřehledný číselný systém signatur. Čitelnost autorových rukopisných poznámek je také poměrně špatná. Metoda práce Karla Pekárka spočívala nejprve v pořízení záznamu rukou, následném rozstříhání těchto poznámek a jejich postupném sestavování kancelářskými sponkami na papír do definitivního tvaru, ve kterém jej autor chtěl mít. Poté následovalo (ne vždy) přepsání na stroji, které realizoval v několika kopiích. Práce s poznámkami připnutými na podkladový papír jenom kancelářskými sponkami vyžaduje značnou opatrnost a jemnou manipulaci. Roztřídění tohoto pomocného, studijního a přípravného materiálu bylo jak z časového, tak i odborného hlediska nejnáročnější. V průběhu práce bylo nutné vyskartovat především multiplicitní paré, obalový materiál a materiál bez jakékoliv dokumentární hodnoty.

Je důležité upozornit, že fond obsahuje také práce, u kterých je sporné, zda měly být publikovány samostatně, nebo jsou jednou z částí monografie. Jejich názvy mnohdy vypovídají spíše o autorově záměru, který nejprve vyjádřil obšírným nadpisem, i když následující text obsahuje pouze dílčí skutečnosti.⁹

Při stanovení skladby osobního fondu je nutné vždy vycházet z respektování vzájemných vazeb mezi archiváliemi vzniklými z činnosti jeho původce. Pro současné zpracování fondu bylo výhodou, že již dostal v minulosti základní tvar – byl seřazen podle jednotlivých výzkumných témat. Pro zachování co největší návaznosti a logických celků dokumentů stačilo toto řazení respektovat, případně ho místy korigovat tak, aby více odpovídal obecným archivním schémátům pro uspořádání osobních fondů.¹⁰

Základní uspořádání fondu Karla Pekárka

I. Životopisný materiál

II. Vědecká, odborná a literární činnost původce fondu

Publikované

1. Novinové články

Nepublikované

2. Historicko-etnografická monografie Gottwaldov-Zlín

3. Další práce

a. Fryšták

b. Jiná města

c. Vojáci z 1. sv. války

III. Písemné záznamy rozhovorů s informátory. Výsledky ankety mezi žáky

1. Informátoři Zlín

2. Informátoři Fryšták

3. Anketa národopisná mezi žáky

IV. Písemnosti cizí provenience

1. Práce cizí

a. Paměti malého člověka Aloise Huska

2. Archiválie jiných původců

V. Tiskový materiál

VI. Ilustrační materiál (mapy, fotografie)

VII. Magnetofonové pásy se záznamy besed s pamětníky

Práce na etnograficko-historické monografii Gottwaldov-Zlín

Podstatnou část písemných podkladů, ze kterých je osobní pozůstalost složena, se týká práce na etnograficko-historické monografii o dějinách Zlína, jejímž cílem bylo popsat proměnu venkovského městečka v sídlo moderních průmyslových podniků. V čtyřstránkovém elaborátu, který Karel Pekárek napsal v roce 1948, poprvé spatřujeme důvody, proč se autor o pár let později pustil do práce na tak ambiciózním díle. Motivací mu byla především nezpracovanost materiálů z historie předbátovského Zlína, torzovitost materiálů a odchody posledních pamětníků. Autor píše: „Leč není ještě ztraceno všechno. Ve Zlíně dosud žije celá řada starých osob, které pamatují mnoho, co by bylo možno touž metodou zachrániti. Jen trochu dobré vůle a porozumění kdybychom pro tyto věci v dnešním Zlíně našli.“¹¹ Pochopení našel ve vedení Jednotného národního výboru ve Zlíně (dále JNV Gottwaldov 1949–1954) a v roce 1951 byl skutečně pověřen zpracováním monografie.

Podle osnovy připravované etnografické práce si můžeme udělat představu o rozvrhu díla, které mělo mít čtyři základní kapitoly: **všeobecný úvod, hmotná kultura obyvatelstva, sociální kultura obyvatelstva a duchovní kultura obyvatelstva.**

I. Všeobecný úvod

1. Kraj a jeho přírodní ráz

2. Osídlení

3. Obyvatelstvo

4. Vzdělanost

5. Nářečí

6. Nástin dějin z hlediska etnografie

II. Hmotná kultura

1. Osada

2. Město

3. Městské čtvrti

4. Náměstí

5. Ulice

6. Sady

7. Přilehlé – Paseky

8. Veřejné a významné budovy
9. Dům a hospodářské příslušenství
10. Oblékání a odívání
11. Strava obyvatelstva
12. Zaměstnání obyvatel
  - a. Zemědělství
  - b. Výroba podomácká
  - c. Zaměstnání sezónní
  - d. Řemesla
  - e. Obchod
  - f. Průmysl
  - g. Jiná zaměstnání obyvatel

III. Sociální kultura obyvatel

1. Život v rodině
  - a. Sociální postavení společenských tříd
2. Život společenský
  - a. Obecní zřízení
  - b. Právní poměry
  - c. Poměr obyvatel k okolí
3. Lidové obyčeje
  - a. Obyčeje rodinné
  - b. Obyčeje společenské
  - c. Obyčeje právní
  - d. Obyčeje hospodářské
  - e. Obyčeje různých řemesel a povolání
  - f. Obyčeje příležitostných prací
  - g. Obyčeje a slavnosti výročí

IV. Duchovní kultura

1. Lidové vědění
2. Lidová víra
3. Lidové proroctví
4. Lidové předpovědi
5. Lidová meteorologie
6. Lidové lékařství
7. Lidové povídky
8. Lidové divadlo
9. Lidová přísloví a pořekadla
10. Lidová zažehnávání a zařikávání
11. Lidové hádanky
12. Lidové hry dětí
13. Lidové hry mládeže
14. Lidové hry dospělých
15. Lidové písně
16. Lidová hudba
17. Lidové tance

Po smrti K. Pekárka uvedla Dagmar Klímová, že práce na monografii narazila „na organizační potíže a nemohla být za dané situace realizována“ (KLÍMOVÁ 1966, 357). Při třídění fondu se z dochovaných materiálů, zvláště z korespondence mezi JNV Gottwaldov 1949–1954 (později MěNV Gottwaldov 1955–1960) a autorem částečně podařilo nahlédnout, jak práce na knize probíhala.¹² Rada JNV Gottwaldov na své 42. schůzi 21. února 1951 přijala návrh na vyplácení měsíčního honoráře za zpracování etnografické monografie Gottwaldov-Zlín. Následně byla mezi autorem a JNV Gottwaldov podepsána smlouva, ve které byly práce rozvrženy na 7 let. K. Pekárek předložil dobrozdání prof. Karla Chotka a Dr. Karla Stloukala o svém renomé a schopnostech. Dalšími žádostmi o subvence (například na Ministerstvo kultury v roce 1954) byl zájem města ještě prohlouben. V roce 1954 předložil plán práce a témata výzkumu na léta 1954–1965. Na začátku roku 1959 byly k smlouvě připojeny dodatky, které vypořádávaly vzájemné vztahy. Dokončení díla bylo plánováno nejpozději do konce roku 1961, stanoveno bylo finanční vyrovnání a harmonogram kontroly provedené práce, která měla probíhat 2 x ročně. Pokud by dílo nebylo vydáno, mělo se stát majetkem MěNV Gottwaldov.¹³ Nový smluvní rámec dal funkcionářům odboru školství a kultury rady MěNV Gottwaldov možnost kontrolovat průběh práce a vyžadovat plnění smlouvy. Vztahy, které do té doby byly korektní, začaly kalit neustálé odklady termínů. Celá záležitost se táhla přes roky 1960–1961, až se v roce 1962 a 1963 dostala až k soudnímu řízení, které patrně skončilo smírem. Snahy úřadu získat torzo monografie byly bezvýsledné.

Tyto skutečnosti uvádím ne proto, abych zpochybnil práci Karla Pekárka, ale abych ukázal, jak ambiciózní a složitý úkol si před sebe autor postavil, který ani při své sebevětší péči nebyl schopen dokončit. Hlavní příčina neúspěchu tkvěla v širokém rozkročení monografie, kterou autor v průběhu práce dále tematicky košatil. Úkol takového rozsahu by byl i dnes nad síly mnohého renomovaného autorského kolektivu. Skutečnost, že jeho práci přervala náhlá smrt, označil v nekrologu Karel Pavlišťík „za osobní tragédii tohoto vědce“ (PAVLÍŠTÍK 1967, 48–49).

Vybrané části fondu

Do první krabice fondu jsou soustředěny impulzy pro vznik monografie od roku 1946, smlouvy, korespondence s MěNV, zprávy o práci od roku 1951 až do roku 1965. Nachází se zde důležitá maketa monografie (onen soupis témat), která byla klíčem k pochopení struktury knihy. Je na místě opět připomenout, že se jedná o jakýsi ideální obsah, který autor nikdy úplně nenaplnil. V této studii proto upozorňuji pouze na ty části fondu, které mohou mít určitý potenciál pro další odbornou práci.

Pokud si do ideální obsahové struktury, tak jak si ji Pekárek načrtnul, promítneme skutečný obsah fondu, vidíme, že některé kapitoly stihl autor rozpracovat více, jiné naopak vůbec. V duchu hlavní myšlenky, která stála u vzniku monografie, se Karel Pekárek nejprve zaměřil na dokumentaci počátků průmyslu a obchodu na Podřevnicku. Hluběji jsou rozpracovány také některé části sociální kultury.

Dobře ucelený je materiál k tématu *Starozlínské a Gottwaldovské obuvnictví. Starozlínský a gottwaldovský průmysl*, který je nyní soustředěn ve dvou archivních krabicích. Jádrem jsou přepisy rozhovorů se starozlínskými obuvníky, např. Eduardem Pelčákem, Vincencem a Ignácem Červinkovými, Františkem Šenkmajerem.

Pro poznání hospodářských dějin města Zlína jsou užitečné *Paměti rodu Červinků*, které sepsal Eduard Malota v roce 1946 na základě vyprávění Antonína Červinky, podnikatele a zakladatele zlínské firmy Meta. Strojopis není zcela neznámý a byl již částečně využit v publikovaných studiích.¹⁴

Písemný materiál ke zpracování perleti na Zlínsku, především v Kostelci u Zlína zabírá jednu archivní krabici. Najdeme zde poznámky ke studiu lidového perleťářství na Valašsku, ale i záznamy pamětníků. Nejhodnotnější součástí souboru je rozhovor s Antonínem Krajčou (* říjen 1871) ze Štípy, který Pekárek pořídil v říjnu 1955. Na jeho základě potom vypracoval text nazvaný *Po stopách začátku průmyslové výroby na starém Zlínsku – Perleťářství. Ze vzpomínek posledního žijícího perleťáře kosteleckého* (Praha 1956). Doplnil jej vlastními dodatky týkajícími se perleťářské práce (postup, ceny, úkolové sazby, výrobní kapacita) a obrazovými přílohami.

Jinou práci nazvanou *Po stopách zaniklých řemesel* věnoval K. Pekárek lýku a jeho zpracování na lýkové provazy „lyčáky“, které se dříve dělávaly v Dolní Vsi, konkrétně v části zvané Vylanta v rodině Drábků a u sester Barboříkových. Pekárek se opřel o vzpomínky Františka Šitky, rodáka z Dolní Vsi a v roce 1954 připravil 24stránkové pojednání o *krúcení lykových provazů*.

Neméně důležité jsou multiobsažné rozhovory s pamětníky, ze kterých si autor pořizoval písemné záznamy.¹⁵ Pokud mu byly zapůjčeny rodinné památky (např. kronika), provedl přepis na psacím stroji, aby si mohl materiál uložit do svého fondu a vrátit jej rodině. Mnohdy tím cenný pramen ochránil před ztrátou. Materiály od informátorů se ve fondu nachází jednak v písemné podobě jako rukopisné zápisy nebo strojopisné přepisy rozhovorů, ale některé jako nahrávky na magnetofonových páscích. Po potřeby této studie vyzvednu pouze ucelenější práce.

Rodinný život a vztahy příbuzensky propojených rodin Sousedíkovy a Minaříkovy ze Zlína popisují jedenáctistránkové vzpomínky Terezie Bartochové (rozené Minaříkové) nazvané *List z kroniky rodu Minaříkova ve Zlíně* ze srpna 1944.¹⁶

Rozsahem i kvalitou obsahu vynikají *Paměti malého člověka*, jak je nazváno 17 sešitků s vlastnoručními zápisky Aloise Huska (* 1872), rodáka ze Starého Města u Uherského Hradiště, který na konci svého života žil ve Zlíně. Vzpomínky zachycují rodinné kořeny tohoto slováckého řemeslníka a obchodníka, jeho mládí, pestré pracovní aktivity a vojenskou službu (především léta 1872–1918). Karel Pekárek Huskovy paměti téměř celé přepsal a hodlal je publikovat, což dokládá dochovaná korespondence mezi ním a A. Huskem.¹⁷

Mezi nejstarší obyvatele Zlína, s nimiž Pekárek pořídil rozhovor, patřil Josef Fimbinger (* 15. srpna 1850). Přepis z besedy, která proběhla asi v roce 1946, tedy v jeho 96 letech, obsahuje kromě líčení profesního života (výkon ševcovského řemesla, práce ve Vídni) vzpomínky na rok 1866 a setkání s Josefem Drásalem (Velikým) z Holešova.

Poměrně ucelené vyprávění zaznamenal a přepsal i od Jana Řeháka ze Zlína (* 27. června 1879). Vzpomínky tohoto krejčího se věnují převážně rozvoji sociálně-demokratického hnutí ve Zlíně a průběhu voleb v roce 1907. V druhé části vzpomínek nazvané *Jak jsme bojovali* se věnuje práci zlínské komunistické strany po roce 1921, jejímž byl J. Řehák zakládajícím členem.¹⁸

Materiály pamětníků z Fryštáku a nejbližších obcí uchovával odděleně. Z této části fondu je možné vyzdvihnout zejména Pekárkův přepis *Kroniky rodiny Lamošovy*

z Fryštáku-Dolní Vsi¹⁹ nebo vypravování Josefa Škrábala z Fryštáku-Dolní Vsi (* 1894), z nějž K. Pekárek sestavil rozsáhlé *Vzpomínky z první světové války*.²⁰

Vojenské tematice se věnoval i v písňové sbírce, kterou nazval *Vzpomínky českých vojáků a pamětníků I. světové války*. Jádrem souboru tvoří Pekárkův sběr minimálně 67 písní, které zaznamenal od pamětníků, většinou přímých účastníků I. světové války nebo jejich příbuzných. Bohužel je zaznamenán pouze text písní bez notového záznamu.²¹

Početný je soubor záznamů, které Karel Pekárek získal díky svému učitelskému působení od žáků školy ve Fryštáku a v Želechovicích (2 archivní krabice). První anketu realizoval ve školním roce 1936–1937 u žáků obecné a měšťanské školy ve Fryštáku, kteří pocházeli z Fryštáku a přiskolených obcí (Lukov, Vítová, Horní, Dolní Ves, Štípa atd.). Ve výsledku se jedná o soubor cca 100 školních počteníků formátu 21 x 16 cm.

Obsahují rukopisné záznamy pověstí, pověrečných povídek, pořekadel, přísloví, zvyků a her tak, jak je žáci zaznamenali ve svém nejbližším okolí. Zajímavostí je také přítomnost sešitu dramatika Františka Pavlíčka, rodáka z Lukova, který v tuto dobu na škole studoval. Druhou anketu provedl Pekárek v letech 1940–1941 na měšťanské škole v Želechovicích, především u žáků z Želechovic a přiskolených obcí Lužkovice, Lípa, Hvozdná, Klečůvka a Jaroslavice. Opět shromáždil asi 100 školních počteníků stejného formátu a podobného obsahu.

Na závěr tohoto výčtu je potřeba upozornit, že v literatuře v medailonech a heslech o životě K. Pekárka se opakovaně uvádí existence dalších děl, které měly být zachovány v rukopisech. Mezi písemnostmi z tohoto osobního fondu se však zmiňované *Pověsti o starém hradě* (myslí se zřícenina hradu Lukova) nebo studie *Lázně Kostelec* nenachází.²² Podobně je neznámý rukopis studie *Autor básnického textu Janáčkova Zápisníku zmizelého*. Drobné upřesnění si zaslouží i jeho působení v časopise Valaško, které patrně nebylo dlouhé. Mezi spolupracovníky časopisu jej najdeme pouze v ročníku 1952.

Písemnosti cizí provenience a tisky

Další cennou částí fondu jsou nejrozumnější originální písemnosti, které K. Pekárek shromáždil během terénního výzkumu od různých původců. Z této skupiny vyčnívá zejména rukopisně psaná Jednatelská kniha jednoty Orla ve Zlíně z let 1922–1932. Další dokumenty se týkají majetkoprávních poměrů jednotlivců (žádosti o odloučení pozemků, přepisy pozemků, žádost o práva vlastnictví domu) nebo osobní dokumenty jednotlivců (rodný a křestní list, propouštěcí listina, listiny o vyproštění z poddanství, výuční list, pracovní knížka), původem většinou z Fryštáku, nejstarší ze začátku 19. století. Připojen byl soubor úmrtních oznámení z Fryštáku (15 ks).

Pro úplnost je třeba uvést přítomnosti jedné krabice s tiskovým materiálem převážně regionálního charakteru (brožury, výstřižky z denního tisku o Zlíně a Fryštáku). Tuto skupinu doplňují náboženské a hospodářské tisky rodiny Šitkovy z Kostelce u Zlína. Jedna krabice byla vyhrazena strojopisům cizích prací, např. Josefa Polišenského, Antonína Slovenčíka a dalších.

Sbírka fotografií

Je pochopitelné, že Karel Pekárek chtěl své životní dílo opatřit i četným fotografickým a obrazovým materiálem, proto věnoval značnou pozornost jejímu shroma-

žďování, třídění a popisu. Soubor fotografií zabírá tři archivní krabice. Základem fotografií ze Zlína se staly fotografie z bibliofilie *Starý Zlín ve fotografii*.²³ Další fotografie a pohlednice starého Zlína jsou rozříděny do těchto kategorií:

Kroj – oděv (skupina oblek mužský, skupina oblek ženský, skupina ovocnářství)

Výtvarná kultura

Sídlo (skupina dům chalupnický, skupina dům pasekářský, skupina dům měšťanský, skupina dům s hospodářstvím)

Zlín

Veřejné budovy (skupina zámek, skupina sýpka kontribučenská, skupina sýpka panská, skupina radnice, kostel, panský dvůr)

Náměstí

Ulice

Čtvrť

Objekty Baťovy továrny

Zaměstnání

Obchod a trh

Jiná zaměstnání obyvatelstva – těžba šterku a písku

Školství

Církev²⁴

Šlechta²⁵

Kalendářní obyčeje (Boží tělo, hrkání)

Obřady spjaté s životním cyklem člověka (pohřeb)

Pohlednice ze Zlína, Luhačovic, Štípy, Lešné a dalších lokalit

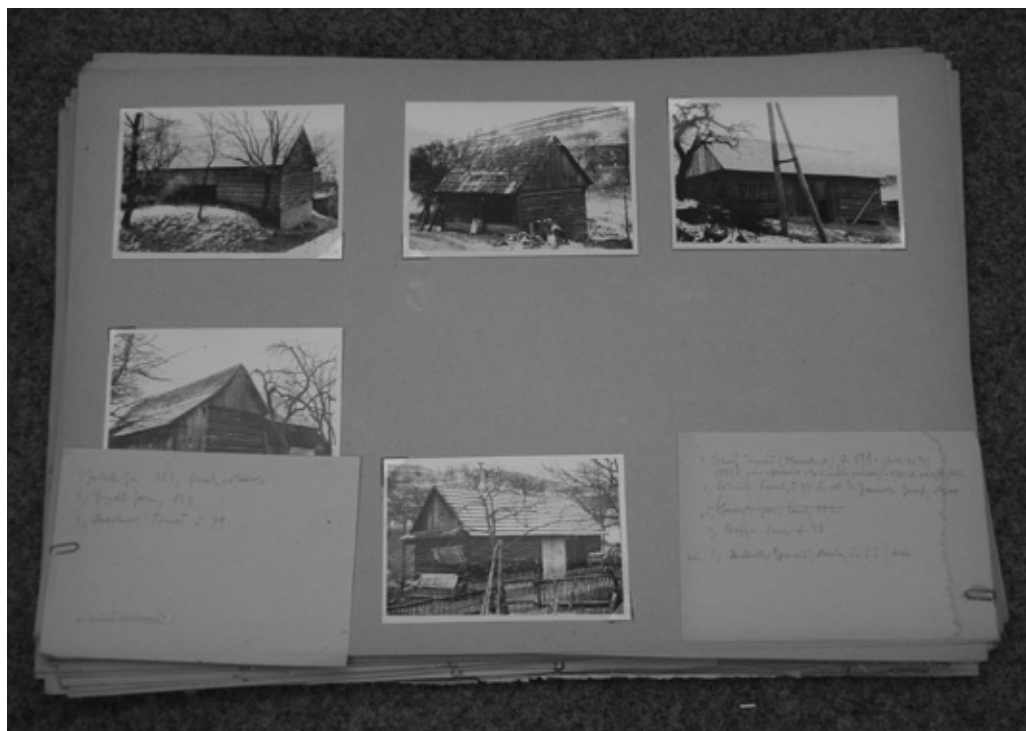
Následuje soubor 32 velkoformátových historických fotografií, které v roce 2008 uspořádal Karel Pavlišník. Lokality se většinou již nedaly blíže určit, pokud ano, jedná se o Zlín. Tematicky se jedná především o školní, rodinné a svatební fotky. Tento celek je časově ohraničen léty 1890 až 1935, ale nejvíce fotografií je kolem roku 1900.

Nejvýznamnější část Pekárkovy etnografické fotodokumentace ve fondu tvoří soubor 320 kvalitních fotografií Jana Lukáše (1920–1984) a Staňka z Jasenné.²⁶ (obr. 9)

Časově se týkají 20. až 50. let 20. století a jsou rozděleny do následujících částí (v závorce je uveden jejich počet):

1. Krajina – plužina (5)
2. a) Usedlosti, chalupy (48)
b) Dvory hospodářské a účelové objekty (kolně, komory, chlěvy, králíkárny, včelíny, stodoly) (59)
3. a) Stavební detaily: štíty, dveře (8)
b) Interiéry staveb (9)
c) Mobiliář (4)
4. Veřejné objekty
a) Sakrální stavby a objekty (12)
b) Fojtství (11)
c) Hospody (2)
d) Různé – škola, pomníky (1)
5. Zemědělské práce (40)

6. Výroby – řemesla, zaměstnání (48)
7. Kroj – oděv (14)
8. Zvyky – obřady – slavnosti (23)
9. Pietní oslava 100. výročí narození Františka Bartoše na Mladcové 16. 3. 1937.
Foto asi Miroslav Batík (23)
10. Povodeň 21. 6. 1939 v Jasenné (13)

Obr. 9: Ukázka uspořádání části fotografické dokumentace, foto K. Pavlišťík, 2007. |

Závěr

Studie měla za cíl seznámit čtenáře s osobností PhDr. Karla Pekárka a představit jeho osobní fond uložený v MJVM ve Zlíně. U příležitosti katalogizace a zpracování inventáře, který umožní fond zpřístupnit badatelům, naznačit a zhodnotit jeho další odborné využití. Vzhledem k povaze fondu, bude další práce spočívat především v maximálním vytěžení materiálů, které zbyly z nedokončené historicko-etnografické monografie Gottwaldov-Zlín a které jsou nejlépe rozpracované. Jedná se především o strojopisy dílčích kapitol. Vybrané příklady jsou v této studii zmíněny. Naopak přípravné materiály, jako jsou excerpta, drobné lístečky s poznámkami, výstřižky a rukopisné koncepty, pouze ilustrují složitou pracovní metodu K. Pekárka. Pro jejich minimální informační hodnotu bylo nutností pečlivé třídění a selekce. Velký potenciál mají shromážděné pamětnické záznamy ze Zlína a z Fryštáku a anketa realizovaná se žáky z Fryštáku a Želechovic. V případě ucelenějších textů si lze v budoucnosti představit vydání kritické edice nebo výboru z díla K. Pekárka.

Poznámky:

- ¹ Viz Zpráva o zpracování Osobního fondu (pozůstalosti) etnografa Karla Pekárka v roce 2008–2009, kterou zpracoval Karel Pavliščík.
- ² Pocházela z domu čp. 76, Matrika Fryšták, Kniha narození Dolní Ves, sv. V., roč. 1911, s. 9, č. 31.
- ³ Vydáno ve Zlíně Bohumilem Siegelem 1942. 280 s.; 2. vydání 1997. Ilustroval Jan Kobzáň.
- ⁴ Heslo Karel Pekárek. In: DOUPALOVÁ, E. 1987: Slovník sběratelů, vydavatelů a zpracovatelů moravských lidových pověstí. Olomouc, s. 155–156.
- ⁵ V bibliografii okresu Gottwaldov jsou u autora 4 záznamy, z toho 1 nekrolog po jeho úmrtí. Viz VLACH, J. 1987. Bibliografie národopisu registruje 3 záznamy – 2 práce a 1 vzpomínka na autora. Viz KUBÍČEK, J. – KUBÍČEK, T. 1996. K sestavení kompletní bibliografie autora by mohl pomoci právě osobní fond, kde jsou Pekárkovy výstřižky a strojopisy drobných článků určených pro denní tisk, především za léta 1939–1940.
- ⁶ Rozhovor s PhDr. Česlavem Zapletalem ze dne 31. 1. 2019, Městská knihovna Fryšták, archiv autora.
- ⁷ Jmenování Dr. Pekárka čestným občanem města. [cit. 2019-01-29]. Dostupné z: <<https://frystak.cz/?ukaz=10&grafika=0&lan=cz>>
- ⁸ Podle platných archivních metod užívám zavedený termín osobní fond pro rozlišení zpracovaných a pro nezpracované soubory termín písemná pozůstalost. Více k problematice například zde: PLOSOVÁ, J. 2006, s. 3.
- ⁹ Názvy některých „kniha“. Například Jak se u nás stavívalo kdysi a jak se u nás staví dnes, paměti stavebních pracovníků, O starých zlínských hospodách, gottwaldovských restauracích a jídelnách, kavárnách, vinárnách a hotelích, Robota na Zlínsku a její ohlas v lidové tradici nebo Kniha a její význam ve starém Zlíně.
- ¹⁰ Viz Metodický návod týkající se pořádání osobních fondů (2000), Ministerstvo vnitra České republiky, Praha 2000, 8 s.
- ¹¹ Pekárek v tomto spise uvádí, že svůj nápad mezi prvními předložil předsedovi Okresního národního výboru ve Zlíně Dr. Lubomíru Nondkovi, který se k němu měl postavit kladně a přislíbil i finanční podporu. Více v: MJVM Zlín, fond PhDr. Karla Pekárka, inv. č. E 31008 – Strojopis Zlín ve vzpomínkách pamětníků, ze dne 29. VIII. 1948.
- ¹² Materiály jsou uspořádány chronologicky a zahrnují období 1951–1965.
- ¹³ MJVM Zlín, fond PhDr. Karla Pekárka, inv. č. E 31036 – Dodatek ke smlouvě uzavřené mezi vědeckým pracovníkem Dr. Karlem Pekárkem a bývalým JNV – referátem školství a osvěty v Gottwaldově, 7. ledna 1959, strojopis, 3 strany originálu A4, orig. podpisy Dr. Karla Pekárka a Václava Ondrouška, člena rady vedoucího odboru školství a kultury rady MěNV.
- ¹⁴ Podle ústního sdělení měl tento dokument k dispozici již V. Křeček při tvorbě článku o E. Malotovi a A. Červinkovi. Viz KŘEČEK, V. – ŠTROBLÍK V. 1991, s. 95–102. nebo KŘEČEK, V. – ŠTROBLÍK, V. 1992, s. 173–184.
- ¹⁵ Písemná část je soustředěna do dvou archivních krabic seřazených abecedně Materiály od informátorů A – J a materiály od informátorů K – V.
- ¹⁶ Pojednání věnovala autorka „paní Slávince Siegllové, rozené Sousedíkové vzpomínkou na její prababičku a pradědečka Sousedíkovy“. V textu zaměřuje pozornost na popis rituálů okolo vzájemného slavení jmenin a přípravě dárků nebo podávání kávy pro společnost zlínských dam, které rodiny hostily. Josef Sousedík byl kromě rozsáhlého hospodářství majitelem zájezdního hostince U anděla, zvaného Hrubá hospoda, který pronajímal.
- ¹⁷ Celý název práce měl být: Paměti malého člověka. Vzpomínky moravského Slovák Aloise Huska z 19. a 20. století. Do tisku jej Dr. Karel Pekárek připravil v roce 1957. Dílo měl ilustrovat malíř

František Bezděk. Fond obsahuje 17 originálních sešitů Aloise Huska a strojepis publikace v četných kopiích. Alois Husek, rodák ze Starého města u Uherského Hradiště, syn Jana Huska, ševce a varhaníka ze Starého města a Františky, rozené Chrástkové.

- ¹⁸ Opis pořídil K. Pekárek ze zapůjčeného originálu. Výběr z textu Jana Řeháka byl otištěn pod názvem *Náš boj proti persekuci* ve sborníku *Komunisté vyprávějí*. Brno, 1961, s. 142–144.
- ¹⁹ Strojepis má 38 stran a K. Pekárek jej přepsal v roce 1947. „Pro paměť sobě i potomkům svým i budaucím založil“ Bohumil Lamoš (1878–1947). Rodinnou historii začíná psát od roku 1844, kdy Petr Lamoš z Kurovic číslo 5 zakoupil v Dolní Vsi čtvrtlán číslo 27, na němž potom hospodařil jeho syn Josef Lamoš. Kronika končí smrtí autora v roce 1947. Existence originálu je neznámá.
- ²⁰ Na 47 stranách je zachyceno pamětníkové tažení do Srbska, boje na italské frontě, průlom italské fronty 1917, vojenskou vzpouru, návrat domů a tažení na pomoc Slovensku.
- ²¹ Záznamy jsou proloženy přepisy rozhovorů s třemi pamětníky, kteří doplňují okolnosti, za jakých píseň zpívali nebo slyšeli zpívat. Rozhovor byl veden s paní Anastazií Kubišovou, s F. Neffem a s B. Dvořákem.
- ²² V osobním fondu jsou pouze sběry dokumentů o lázních Kostelec u Štípy a pouhý koncept článku Lukov v pověstech. Nejedná se ale v žádném případě o hotový rukopis.
- ²³ Jedná se o dvacet dokumentárních snímků z let 1900–1912, které nasbíral a vydal Jožka Bafa. Úvodní slovo napsal Miroslav Batík, vyšlo ve Zlíně 1941.
- ²⁴ Tato kategorie obsahuje 15 ks různých portrétů především duchovních, různé ateliéry. Údaje o získání si K. Pekárek poznačil na kousek papírku: „fotografické materiály, které mi darovala paní Hyblerová ve Zlíně spolu s paní x (její hospodyní), která část fotografií dostala z pozůstalosti po P. Úlehlovi, bývalém faráři ve Zlíně, asi po roce 1955“.
- ²⁵ Tato skupina fotografií se týká zlínské šlechtické rodiny Hauptů, konkrétně Anna Haupt, Leopold Haupt, Stefan a Hedwiga Haupt Buchenrode, Marianna Haupt (13 inv. čísel – 6 fotek, 4 pohlednice, 1 navštívenka, 2 vzpomínky).
- ²⁶ Jan Lukáš se vyučil ve zlínské firmě Evják, kvalifikaci jako grafik získal v Praze. Později se věnoval činnosti kulturního referenta rekreačního zařízení a fotografování rodné krajiny. Občas vystavoval. Viz ZÁHORÁK, M. 2005, s. 180.

Zkratky:

JNV Gottwaldov 1949–1954 – Jednotný národní výbor

MěNV Gottwaldov 1955–1960 – Městský národní výbor

Literatura:

- ANDRLÍK, A. 1984: Co dalo Holešovsko a Bystřicko kultuře. 2. vydání. Holešov-Bystřice pod Hostýnem, s. 7.
- DOUPALOVÁ, E. 1987: Slovník sběratelů, vydavatelů a zpracovatelů moravských lidových pověstí. Olomouc.
- JADRNÍČEK, L. 1947: Městečko Fryšták. 2. přepracované a rozšířené vydání. Fryšták.
- KLÍMOVÁ, D. 1966: In memoriam K. Pekárka. Český lid 53, s. 357.
- KOLEKTIV, 1961: Komunisté vyprávějí... : sborník vzpomínek na 40 let práce Komunistické strany Československa na Gottwaldovsku. Brno.
- KŘEČEK, V. – ŠTROBLÍK V. 1991: Továrna obuvi IRIS. Zlínsko od minulosti k současnosti 10, s. 95–102.
- KŘEČEK, V. – ŠTROBLÍK, V. 1992: Malotova obuvnická továrna. Zlínsko od minulosti k současnosti 11, s. 173–184.

- KUBÍČEK, J. – KUBÍČEK, T. 1996: *Národopis na Moravě a ve Slezsku: výběrová bibliografie*. Brno.
- MATOUŠ, R. 1998: *Lukovské pověsti*. Lukov: Obec Lukov, 2008, s. 143.
- PAVLÍŠTÍK, K. (-pvk-) 1967: *Vzpomínáme PhDr. Karla Pekárka (1911–1966)*. *Podřevnicko* 1, s. 48–49.
- PAVLÍŠTÍK, K. 2007: *Heslo Pekárek Karel*. In: *Lidová kultura: národopisná encyklopedie Čech, Moravy a Slezka*. 1. svazek, Biografická část. Praha–Brno, s. 169.
- PEKÁREK, K. 1942: *Starozlínské pověsti a lidové povídky*. 1. vydání. Zlín.
- PEKÁREK, K. 1941: *Hrob Hynka Babičky ve Zlíně*. *Naše Valašsko*, roč. 7, s. 46–48.
- PEKÁREK, K. 1951: *Několik poznámek k „úvodovým“ hostinám na Valašsku*. *Dolina Urgatina*, roč. 5, s. 68–70.
- SLAVÍK, B. 1947: *Písemnictví na moravském Valašsku*. Olomouc, s. 56–58.
- TRÁVNÍČEK, F. 1943: *Karel Pekárek: Starozlínské pověsti*. *Literatura a umění*. *Naše Valašsko* 3, s. 141.
- VLACH, J. 1987: *Bibliografie okresu Gottwaldov*. Brno.
- ZÁHOŘÁK, M. 2005: *Vizovice: v písni, tanci, muzice a vyprávění*. Vizovice.
- ZAPLETAL, Č. 1996: *PhDr. Karel Pekárek*. In: *Město Fryšták. 1945–1995. Sborník příspěvků o životě Fryštácka v posledním půlstoletí*. Fryšták, s. 344–345.
- ZAPLETAL, Č. 2011: *Znalec a čtenář rodného kraje (Ke stým nadožitým narozeninám PhDr. Karla Pekárka)*. *Fryštácké listy*, roč. XXI, č. 3, březen 2011. Fryšták, s. 16–17.

Prameny:

- MZA Brno-SOKA Zlín, NšK Držková, inv. č. 147 – Školní kronika, s. 119
- MZA Brno-SOKA Kroměříž, Sčítací operáty – Dolní Ves, 1910
- MZA Brno-SOKA Kroměříž, Sčítací operáty – Fryšták, 1921
- Matrika Fryšták, Kniha narození Dolní Ves, 1911
- Matrika Fryšták, Kniha úmrtí Fryšták, 1966
- Rozhovor s PhDr. Česlavem Zapletalem ze dne 31. 1. 2019, archiv autora

Internetové zdroje:

- Jmenování Dr. Pekárka čestným občanem města. [cit. 2019-09-10]. Dostupné z: <<https://www.frystat.cz/ostatni/fotogalerie/fotogalerie-archiv/jmenovani-dr-pekarka-cestnym-obcanem-mesta-150cs.html>>
- Heslo Karel Pekárek na portálu Zlínská literární tržnice. [cit. 2019-09-10]. Dostupné z: <<http://zlinska-literarni-trznice.cz/autori/pekarek-karel.html>>
- Metodický návod týkající se pořádání osobních fondů (2000), Ministerstvo vnitra České republiky, Praha 2000, 8 s. [cit. 2019-09-10]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/clanek/metodiky.aspx?q=Y-2hudW09NA%3D%3D>>
- PLOSOVÁ, J. 2006: *Problematika písemných pozůstalostí v archivnictví*. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Brno [online]. [cit. 2019-09-24]. Dostupné z: <<https://is.muni.cz/th/tdkf7/>>